

ДІАГНОСТИКА ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДОРОЖНЬО-БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Деділова Т.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Діагностика зовнішнього середовища дорожньо-будівельного підприємства починається з оцінки чинників непрямого впливу. Зокрема, кризова економічна ситуація в Україні зумовлює низькі обсяги бюджетного фінансування послуг з експлуатації, ремонту та будівництва автомобільних доріг усіх категорій, а технічні характеристики існуючих автошляхів далеко не європейські. Обмеженість замовлень на будівельно-монтажні послуги з боку приватних замовників також є результатом системної кризи в економічному секторі.

Наступним чинником непрямого впливу є провідні інновації в дорожньому будівництві. Так розвиток техніки й технологій дорожнього будівництва дозволяє підприємствам отримувати додаткові переваги при участі в тендерних договорах шляхом зниження вартості дорожньо-будівельних об'єктів, підвищення їх екологічності, зменшення вартості експлуатаційного утримання відповідно до сезонності, а також скорочення термінів здавання таких об'єктів.

За результатами проведення PEST-аналізу можна отримати наступні висновки щодо впливу факторів зовнішнього середовища:

- найбільш загрозливий характер впливу має саме група економічних факторів у зв'язку із кризою в країні;
- політичні фактори також суттєво впливають на діяльність підприємства, оскільки саме держава визначає правила гри на ринку дорожньо-будівельних послуг;
- технологічні й соціальні фактори дають підприємству помірні можливості для посилення своїх слабких сторін, а також дозволяють забезпечити йому конкурентні переваги за рахунок використання технологічних й управлінських інновацій.

Аналіз зовнішніх чинників прямого впливу починається з вивчення постачальників, з чіткою діяльністю яких пов'язані результати роботи підприємства й графіки виконання будівельно-монтажних робіт на дорожніх об'єктах. Крім того вартість матеріальних ресурсів, необхідних для цих робіт, безпосередньо впливає на кошторисну вартість об'єкта, тобто є одним з чинників формування конкурентоспроможності дорожньо-будівельного підприємства на підрядному ринку.

Оцінка конкурентного середовища галузі дозволяє зробити висновок щодо дуже щільної конкуренції на ринку дорожньо-будівельних послуг, в наслідок чого дорожнє підприємство перебуває під постійним тиском необхідності поліпшення показників своєї діяльності.

Для детального аналізу поведінки фірм конкурентів, перш за все, необхідно визначити ключові факторів успіху дорожнього підприємства, що є

вирішальними при досягненні успіху підприємства на підрядному ринку. В подальшому ці ідентифіковані фактори є розробки стратегії розвитку підприємства.

Зокрема до таких ключових факторів успіху можна віднести: стійкий позитивний імідж дорожнього підприємства; якісне виконання будівельно-монтажних робіт; сприятлива цінова політика підприємства.

Перераховані ключові фактори успіху підприємства є підґрунтям його конкурентоспроможності та стратегії розвитку.

Для досягнення стратегічних цілей необхідно забезпечити ефективну реалізацію стратегічних альтернатив в межах розробленої декомпозиції цілей та задач діяльності підприємства («дерева цілей») з конкретизацією поставлених задач щодо обсягів, якості будівельно-монтажних робіт, маркетингу, кадрового менеджменту, фінансів, соціальної відповідальності підприємства тощо.

Стратегічні цілі можливо визначити у кількісно-якісних показниках їх внеску до загальних результатів діяльності підприємства в означеному періоді за стратегічними зонами господарювання.

Декомпозиція цілей допоможе підприємству в стратегічному періоді спрямувати свої зусилля на реалізацію стратегічно важливих позицій у власній діяльності [1].

Література:

1. Деділова Т.В. Діагностика стратегічного середовища дорожньо-будівельного підприємства / Т.В. Деділова, І.І. Токар, В.Є. Кобизев // Економіка та суспільство: Електронне наукове фахове видання. – №11. – 2017. – Мукачєво, Мукачівський державний університет. – С. 215-219.

ОБҐРУНТУВАННЯ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Дмитрієв І.А., д.е.н., професор

Скачкова А.О., магістрант

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У нестабільних умовах господарювання підприємствам усіх видів економічної діяльності необхідно постійно дбати про ефективне формування, розвиток і використання економічного потенціалу.

Економічний потенціал підприємства є складною економічною категорією, що за загальним змістом характеризує його можливості для досягнення певних цілей, які визначаються як внутрішнім, так і зовнішнім середовищем.

Структура економічного потенціалу підприємства – це відносно стійкий спосіб організації його елементів.

Значну увагу вчені-економісти приділяють визначенню та обґрунтуванню складових економічного потенціалу підприємства. Так як чіткого та